

*La Lampe pour la Voie
vers l'Éveil*

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ།

par Atisha Dipamkarashrijnana

FPMT Education Services

FPMT Inc.
1632 SE 11th Avenue
Portland, OR 97214 USA
www.fpmt.org

Traduit en Anglais par Ruth Sonam, Dharamsala, Janvier 1997.
Traduit de l'Anglais par Guélong Lobsang Jamyang, Monastère
Nalanda, août 2001. (Ithaca, NY: Snow Lion Publications, 1997).
Utilisé avec permission .

Le texte tibétain a été copié à partir d'une édition critique par
Losang Norbu Shastri et publié par l'Institut central des hautes
études tibétaines, Sarnath, Varanasi, 1994.

Set in Calibri 12.5./15, Century Gothic, Lydian BT, and Tibetan Ma-
chine Unicode.

Education Services at FPMT International Office offers a vast range of Buddhist study programs, prayer books, and practice materials from the Gelugpa lineage. Our study programs meet the needs of beginners through to the most advanced students, from courses introducing Buddhism to the study of Tibetan and the highest philosophical texts.

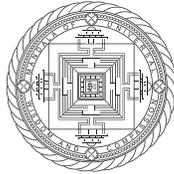
As the Dharma takes root in the West, we make clear translations of Buddhist texts, prayers, and teachings available through our study programs and publications. We work with translators around the world to provide texts in English, Spanish, Chinese, French, German, and many others.

Working in collaboration with the Lama Yeshe Wisdom Archive, we publish Buddhist prayer books, sadhanas, retreat materials, and practice texts, many with commentary by Lama Thubten Yeshe and Lama Zopa Rinpoche. We also offer DVDs and CDs of prayers and teachings that inspire and inform. Whatever your interest, FPMT Education Services provides the materials you need to actualize the Buddhist path.

Education Services
FPMT International Office
1632 SE 11th Avenue
Portland OR 97214
(503) 808-1588
education@fpmt.org

www.fpmt.org

Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition

The Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition (FPMT) is a dynamic worldwide organization devoted to education and public service. Established by Lama Thubten Yeshe and Lama Zopa Rinpoche, FPMT touches the lives of beings all over the world. In the early 1970s, young Westerners inspired by the intelligence and practicality of the Buddhist approach made contact with these lamas in Nepal and the organization was born. Now encompassing over 150 Dharma centers, projects, social services and publishing houses in thirty-three countries, we continue to bring the enlightened message of compassion, wisdom, and peace to the world.

We invite you to join us in our work to develop compassion around the world! Visit our web site at www.fpmt.org to find a center near you, a study program suited to your needs, practice materials, meditation supplies, sacred art, and online teachings. We offer a membership program with benefits such as Mandala magazine and discounts at the online Foundation Store. And check out some of the vast projects Lama Zopa Rinpoche has developed to preserve the Mahayana tradition and help end suffering in the world today. Lastly, never hesitate to contact us if we can be of service to you.

Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition
1632 SE 11th Avenue
Portland, OR 97214 USA
(503) 808-1588
www.fpmt.org

La Lampe pour la Voie vers l'Eveil

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྐོན་མ།

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷུང་པ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

Hommage au Bodhisattva, le jeune Manjushri.

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དག་དང་དེའི་ཚོས་དང་།
དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ།
སྐོབ་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་བསྐྱལ་གྱུར་པས།
བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྐོན་མ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱ། ༡ །

- 1 Avec grand respect je rends hommage
A tous les conquérants des trois temps,
A leurs enseignements et à ceux qui aspirent à la vertu.
Exhorté par le bon disciple Jangchoup Weu
Je vais allumer la lampe pour la voie vers l'Eveil.

རྒྱུ་རྩུ་འབྲིང་དང་མཚོག་གྲུར་པས།
 སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་གྲ།
 དེ་དག་མཚོན་ཉིད་རབ་གསལ་བ།
 སོ་སོའོ་དབྱེ་བ་བྱི་བར་གྲ། ༢ །

2 Comprends qu'il y a trois sortes de personnes
 Due à leurs capacités inférieures, moyennes et suprêmes.
 Je vais écrire en distinguant clairement
 Leurs caractéristiques individuelles.

བཤང་ཞིག་ཐབས་ནི་བཤང་དག་གིས།
 འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ།
 རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉིར་བྱེད་པ།
 དེ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཐ་མར་ཤེས། ༣ །

3 Apprends que ceux qui par n'importe quels moyens
 Ne recherchent pour elles-mêmes
 Que les plaisirs de l'existence cyclique
 Sont les personnes de moindre capacité.

གནས་བརྟན་མར་མི་མཛད་དཔལ་གྱིས།
 མདོ་སོགས་ཚོས་ལས་བཤད་མཐོང་བ།
 བྱང་རྒྱུ་འོད་གྱིས་གསོལ་བཏབ་ནས།
 བྱང་རྒྱུ་ལམ་བཤད་མདོར་བསྟུས་བྱས། ༤༤ །

68 Moi, Dipamkarashri l'Ancien, ayant vu [la doctrine]
 Exposée dans les soutras et autres enseignements,
 Ai composé cette explication concise
 A la requête de Jangchoup Weu.

བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་མར་མི་མཛད་ཡེ་ཤེས་གྱིས།
 མཛད་པ་ཚོགས་སོ། ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་
 ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སློང་དགོ་བའི་སློ་བྲོས་གྱིས་བསྟུར་ཅིང་ལྷུས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་པའོ།
 །ཚོས་འདི་ཞང་ལྷུང་ཐོ་ལིང་གཙུག་ལག་གང་དུ་མཛད་པའོ། ། ། ལྷུའྲོ། །

Ceci conclut la Lampe pour la Voie vers l'Eveil par l'Acharya Dipamkara-
 shrinjana. Cela fut traduit, corrigé et finalisé par l'éminent abbé indien
 lui-même et par le grand traducteur et correcteur Guéway Lodreu. Cet
 enseignement fut écrit dans le temple de Tholing dans le Zhang Zhung.

བརྒྱལ་ལྷགས་ཅན་དེ་ཕམ་པ་ཡི།
 ལྷང་བ་དག་ནི་འགྲུང་འགྲུར་ཞིང་།
 དེ་ནི་ངན་སོང་ངེས་ལྷུང་བས།
 གྲུབ་པ་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ༤༤ །

66 Cela engendrerait des transgressions qui sont une défaite
 Pour ceux qui observent la discipline.
 Puisqu'ils sont assurés de tomber dans une mauvaise
 renaissance,
 Ils ne gagneront jamais de réalisations.

རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་དང་འཆད་པ་དང་།
 ལྷོན་སྲིག་མཚོད་སྲིན་སོགས་བྱེད་པ།
 ལྷོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་རྗེད་འགྲུར་ཞིང་།
 དེ་ཉིད་རིག་ལ་ཉེས་པ་མེད། ༤༥ །

67 [Par contre,] il n'y a pas de faute ci celui qui a reçu
 L'initiation d'un maître et possède la connaissance
 De l'ainsité, écoute et explique les tantras,
 Accomplit le rituel de l'offrande brûlée,
 Ou offre des présents et autres.

སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་སྤོགས་ཤིང་།
 སྲིག་པའི་ལས་ལས་སྤོག་བདག་ཉིད།
 གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉིད།
 སྲིས་བྱ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། ༤ །

4 Celles qui recherchent la paix pour eux-mêmes uniquement,
 Se détournant des plaisirs du monde
 Et évitent les actions destructives
 Sont les êtres de capacité moyenne.

རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྲིག་བསྐྱེད་བྱིས།
 གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྲིག་བསྐྱེད་ཀྱི།
 ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱིན་ནས་འདོད།
 སྲིས་བྱ་དེ་ནི་མཚོག་ཡིན་ནོ། ༥ །

5 Celles qui, à travers leurs souffrances personnelles
 Veulent véritablement mettre un terme
 A toutes les souffrances des autres
 Sont les personnes de capacité suprême.

སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་རྒྱལ་མཚོག
 འདོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ།
 ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི།
 ཡང་དག་ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། ༦ །

6 Pour ces êtres vivants excellents
 Qui désirent l’Eveil suprême,
 Je vais expliquer les méthodes parfaites
 Enseignées par les maîtres spirituels.

ཇོགས་སངས་བྱིས་སྐུ་ལ་སོགས་དང་།
 མཚོད་ཉེན་དམ་པ་མངོན་སྟོགས་ནས།
 མེ་ཉོག་བདུག་སྟོས་དངོས་པོ་དག
 ཅི་འགྲོར་བ་ཡིས་མཚོད་པར་བྱ། ༧ །

7 Devant les peintures, les statues, etc.
 Du parfait Eveillé,
 Les reliquaires et les enseignements excellents,
 Offre des fleurs, de l’encens – ce dont tu disposes.

དང་པོ་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཚེན་ལས།
 རབ་ཏུ་འབད་པས་བཀག་པའི་སྤྱིར།
 གསང་བ་ཤེས་རབ་དབང་བསྐྱར་ནི།
 ཚངས་པར་སྟོན་པས་སྤང་མི་བྱ། ༦༧ །

64 Puisque le *Grand Tantra du Bouddha Primordial*
 (*Kalachakra*)
 L’interdit catégoriquement,
 Ceux qui observent une conduite pure ne devraient pas
 Recevoir les initiations « de sagesse » et « secrète ».

གལ་ཉེ་དབང་བསྐྱར་དེ་འཇོག་ན།
 ཚངས་སྟོན་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པས།
 དཀག་པ་སྤྱད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར།
 དཀའ་ཐུབ་སྟོམ་པ་དེ་ཉམས་ཉེ། ༦༨ །

65 Si ceux qui observent l’ascèse de la conduite pure
 Etaient détenteurs de ces initiations,
 Leurs vœux d’austérité en seraient affectés
 Par l’accomplissement de ce qui est proscrit.

དེ་ཚེ་སློབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་ཕྱིར།
 བསྐྱེན་བཀུར་རིན་ཚེན་སོགས་སྦྱིན་དང་།
 བཀའ་སྐྱབ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
 ལྷ་མ་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱས། ། ༤༢ །

62 Alors, afin de recevoir l'initiation du précepteur
 Tu dois plaire au maître spirituel excellent
 Par ton service, tes dons de valeur et autres,
 Ainsi que par ton obéissance.

ལྷ་མ་མཉེས་པར་བྱུར་པ་ཡིས།
 ཡོངས་རྫོགས་སློབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བས།
 ལྷིག་ཀུན་རྣམ་དག་བདག་ཉིད་ནི།
 དངོས་བྱུབ་སྐྱབ་པའི་སྐལ་ལྷན་འགྱུར། ། ༤༣ །

63 Au moyen de la transmission complète de l'initiation du
 précepteur,
 Par un maître spirituel ravi,
 Tu es purifié de toutes fautes,
 Et deviens apte a atteindre de puissantes réalisations.

ཀུན་བཟང་སློབ་ལས་གསུངས་པ་ཡི།
 མཚོན་པ་རྣམ་པ་བདུན་དག་ཀྱང་།
 བྱང་ཚུབ་སྦྱིང་པོའི་མཐར་ཐུག་པར།
 མི་ལྷོག་པ་ཡི་སེམས་དག་གིས། ། ༤ །

8 Avec l'offrande en sept branches
 De la [Prière de] Noble Conduite (Bhadracharya),
 Avec la pensée de ne jamais faire demi-tour
 Jusqu'à ce que tu atteignes l'Eveil Ultime,

དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་རབ་དང་ཅིང་།
 དུས་པོའི་ལྷ་ང་སར་བཅུགས་ནས།
 ཐལ་མོ་སྐྱར་བར་བྱས་ནས་ནི།
 དང་པོར་སྐྱབས་འགོ་ལན་གསུམ་བྱ། ། ༤ །

9 Et avec une foi intense dans les Trois Joyaux,
 En posant un genou sur le sol
 Et avec les mains jointes,
 Avant tout prends trois fois refuge.

དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ།
 བྱམས་པའི་སེམས་ནི་སྡོན་འགྲོ་བས།
 ངན་སྲུང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་སོགས་དང་།
 འཆི་འཕོ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའི། ༡༠ །

10 Puis, commençant avec une attitude
 D’amour pour toutes les créatures vivantes,
 Considère les êtres, sans en exclure un seul,
 Souffrant dans les trois mauvaises renaissances,
 Souffrant de la naissance, de la mort, etc.

འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ་བསྐྱེས་ཏེ།
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ།
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མཚན་ལས།
 འགྲོ་བ་ཐར་བར་འདོད་པ་ཡིས།
 ལྷོག་པ་མེད་པར་དམ་འཆའ་བའི།
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། ༡༡ །

11 Ensuite, puisque tu désires libérer ces êtres
 De la souffrance de la douleur, de la souffrance et des
 causes de la souffrance, produis de manière immuable
 la résolution d’atteindre l’Eveil.

སྐྱུགས་མཐུ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་ཡི།
 ཞི་དང་རྒྱས་སོགས་ལས་རྣམས་ཀྱིས།
 བུམ་པ་བཟང་གྲུབ་ལ་སོགས་པ།
 གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་སྟོབས་ཀྱིས་གྱང་། ༦༠ །

60 Si tu souhaites aisément créer
 Les collections pour l’Eveil
 Au moyen des activités de pacification,
 Accroissement et autres, gagnées par le pouvoir du mantra,

བདེ་བ་ཡིས་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཚོགས།
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དང་།
 བྱ་བ་སྦྱོད་སོགས་རྒྱད་གསུངས་པའི།
 གལ་ཏེ་གསང་སྐྱུགས་སྦྱོད་འདི་ན། ༦༡ །

61 Et aussi au moyen de la force des huit
 Et autres grandes réalisations comme le « vase excellent » –
 Si tu désires pratiquer le mantra secret,
 Comme expliqué dans les tantras de l’action et de la per-
 formance,

ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི།
 ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་པའི།
 རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་བྱས་ནས།
 རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ༥༤ །

58 Après avoir établi au moyen des écritures
 Et par le raisonnement, que les phénomènes
 Ne sont ni produits ni existant intrinsèquement,
 Médite sans pensée conceptuelle.

དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་བྱས་ན།
 རིམ་གྱིས་བྱོད་སོགས་ཐོབ་བྱས་ནས།
 རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། ༥༥ །

59 Ayant ainsi médité sur l'ainsité,
 Eventuellement, après avoir atteint [les niveaux
 « chaleur », etc.,
 La [terre] « très joyeuse » et les autres sont atteintes
 Et, avant longtemps, l'état éveillé de la bouddhité.

དེ་ལྟར་སྐྱོན་པའི་སེམས་དག་ནི།
 བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ།
 དེ་ནི་སྣང་པོ་བཞོད་པ་ཡི།
 མདོ་ལས་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་བཤད། ༥༦ །

12 Les qualités engendrées par la production
 D'une telle aspiration sont
 Pleinement expliquées par Maitreya
 Dans le *Soutra des Arbres Ornés (Gandavyuha)*.

དེ་ཡི་མདོ་སྟོན་པའམ་སྐྱ་མ་ལ་མཉན་ཏེ།
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་ནས་རྒྱ་མཚན་དུ།
 དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། ༥༧ །

13 Ayant pris connaissance des bénéfiques infinis
 De l'intention d'atteindre l'Eveil complet
 En lisant ce soutra ou en écoutant un maître,
 Produis-le constamment afin de l'affermir.

དཔའ་སྦྱོན་གྱིས་ལྷུས་མདོ་དག་ལས།
འདི་ཡི་བསོད་ནམས་རབ་བསྐྱེད་པ།
གང་དེ་ཚོགས་བཅད་གསུམ་ཙམ་དུ།
མདོར་བསྐྱེད་འདིར་ནི་བྱི་བར་བྱ། ༡༩ །

14 *Le Soutra des Questions de Viradatta (Viradattapariprccha)*
Explique parfaitement le mérite qu'il comporte.
A ce point, en résumé,
Je ne citerais que trois vers.

བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་།
དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཚིས་ན།
ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ།
དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། ༡༥ །

15 S'il possédait une forme physique,
Le mérite de l'intention altruiste
Emplirait pleinement l'espace tout entier
Et outrepasserait même cela.

དེ་ལྟར་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས།
རྣམ་རྟོག་མ་རིག་ཚེན་པོ་སྟེ།
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བར་བྱེད།
རྟོག་མེད་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་པ།
ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟོག་མེད་གསལ། ༥༦ །

56 *La grande ignorance de la pensée conceptuelle*
Nous fait sombrer dans l'océan de l'existence cyclique.
Demeurant dans la stabilisation non-conceptuelle,
La non-pensée conceptuelle semblable à l'espace se
manifeste clairement.

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་།
དམ་ཚོས་འདི་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་བསམས་གྱུར་ན།
རྣམ་རྟོག་བཟོད་དཀའ་རྣམས་འདས་ཏེ།
རིམ་གྱིས་མི་རྟོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༥༧ །

57 *La Souvenance, l'Entrée dans le non-conceptuel*
Dit encore : lorsque les Bodhisattvas contemplant de
manière non-conceptuelle
Cet enseignement excellent, ils passeront au-delà
De la pensée conceptuelle, si difficile à vaincre,
Et éventuellement atteindront l'état non-conceptuel.

ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀུན།
 གང་གི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་ཞིང་།
 ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རིགས་བཤད་པ།
 རྣམ་ཏྲོག་མེད་པར་དེ་བསྐྱོམ་བྱ། ༥༦ །

54 Tout comme la sagesse ne voit pas
 Une nature inhérente dans les phénomènes,
 Ayant par le raisonnement analysé la sagesse elle-même,
 Médites sur cela de manière non-conceptuelle.

རྣམ་ཏྲོག་ལས་བྱུང་སྲིད་པ་འདི།
 རྣམ་པར་ཏྲོག་པའི་བདག་ཉིད་དེ།
 དེ་སྲིད་མ་ལུས་ཏྲོག་སྤངས་པ།
 ལྷ་ངན་འདས་པ་མཚོག་ཡིན་ནོ། ༥༥ །

55 La nature de cette existence mondaine,
 Provenant de la conceptualisation,
 Est pensée conceptuelle. Ainsi, l'élimination de
 La pensée conceptuelle est le plus haut état de nirvana.

གརྒྱུ་འི་བྱེ་མའི་གངས་སྟེང་གྱི།
 སངས་རྒྱལ་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས།
 རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀང་སྟེ།
 འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། ༡༦ །

16 Si quelqu'un replissait de bijoux
 Les Champs de Bouddha aussi nombreux que les grains
 De sable du Ganges
 Afin de les offrir au Protecteur du Monde

གང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བགྱིས་ཏེ།
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བཏུད་ན།
 མཚོད་པ་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས།
 དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། ༡༧ །

17 Ceci serait surpassé par
 Le présent de joindre ses mains
 Et d'incliner son esprit vers l'Eveil,
 Car celui-ci est sans limite.

བྱང་རྒྱུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་ནས་ནི།
 འབད་པ་མང་པོས་ཀུན་དུ་སྒྲེལ་བྱ་ཞིང་།
 འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་བྲན་དོན་དུ།
 ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་འང་ཡོངས་སུ་བསྟུང་། ༡༥ །

18 Ayant développé l'aspiration à l'Eveil,
 Constamment renforces-le par de sérieux efforts.
 Afin de t'en rappeler dans cette vie et aussi les suivantes
 Gardes correctement les préceptes tels qu'ils sont
 expliqués.

འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མ་གཏོགས་པར།
 ཡང་དག་སྒྲོན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན།
 ཇོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སྒྲོན་པ་འཕེལ་འདོད་པས།
 དེ་སྐྱེ་འབད་པས་འདི་ནི་ངེས་པར་བྱང་། ༡༧ །

19 Sans le vœu de l'intention engagée,
 L'aspiration parfaite ne se développera point.
 Fais sans aucun doute l'effort de le prendre,
 Puisque tu veux que le souhait de l'Eveil se développe.

གང་སྐྱེར་གཞུང་ནི་མང་གྱུར་བས།
 དེ་སྐྱེར་འདིར་ནི་མ་སྒྲོས་ལ།
 གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་ཞིག་ཏུ།
 བསྒྲོམ་པའི་སྐྱེར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། ༡༨ །

52 Puisqu'il y a de nombreux et longs passages
 Je ne les ai pas cités ici,
 Mais j'en ai expliqué que les conclusions
 Pour le bien de la méditation.

དེ་བས་ཚོས་རྣམས་མ་ལུས་པའི།
 རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་པས།
 བདག་མེད་པར་ནི་སྒྲོམ་གང་ཡིན།
 དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་ཡིན། ༡༩ །

53 Ainsi, ce qui est méditation
 Sur le non-soi, n'observant pas
 De nature inhérente dans les phénomènes,
 Est le développement de la sagesse.

ཡང་ན་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག
 གཅིག་དང་དུ་མས་རྣམ་དཔྱད་ན།
 རོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པས།
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས། ༥༠ །

50 De plus, lorsque tous les phénomènes sont examinés
 [Afin de déterminer] s'ils sont une unité ou une multiplicité,
 Ils ne sont pas vus comme existant de par leur propre entité,
 Et sont donc établis comme n'existant pas de manière
 inhérente.

ལྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་རིགས་པ་དང་།
 དབུ་མ་རྩ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་།
 དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི།
 ལྟོང་པ་ཉིད་ནི་གྲུབ་བཤད་པ། ༥༡ །

51 Le raisonnement des *Soixante Dix Stances sur la Vacuité*
 (*Shunyatasaṅgati*),
 Le *Traité sur la Voie du Milieu (Mulamadhyamakakarika)*,
 et autres,
 Expliquent que la nature de toutes choses
 Est établie comme vacuité.

མོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི།
 ཏྲག་ཏུ་སྒྲོམ་གཞན་ལྡན་པ་དང་།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡི།
 སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ༢༠ །

20 Ceux qui maintiennent les sept types
 De vœux de libération individuelle quels qu'ils soient
 Ont un [préalable] idéal pour
 Les vœux de Bodhisattva, pas les autres.

མོ་སོར་ཐར་པར་རིགས་བདུན་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལ།
 ཚངས་སྤྱོད་དཔལ་ནི་མཚོག་ཡིན་ཏེ།
 དག་སྒྲོང་སྒྲོམ་པ་དག་ཏུ་བཞིན། ༢༡ །

21 Le Tathagata parle de sept types
 De vœux de libération individuelle.
 Le meilleur étant la pure conduite glorieuse,
 Les vœux d'une personne pleinement ordonnée.

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་དག་གི
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ལེགས་གསུངས་ཚོ་ག་ཡིས།
 ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ལྡན་པ་ཡི།
 ལྷ་མ་བཟང་ལས་སྦྲེམ་པ་བྱང་། 22 །

22 D'après le rituel décrit dans
 Le chapitre sur la discipline dans les *Terres des
 Bodhisattvas (Bodhisattvabhumi)*
 Prends les vœux d'un bon maître spirituel
 Parfaitement qualifié.

སྦྲེམ་པའི་ཚོ་ག་ལ་མཁས་དང་།
 བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྦྲེམ་པ་ལ་གནས།
 སྦྲེམ་པ་འབོགས་བཟོད་སྦྱིང་རྗེར་ལྡན།
 ལྷ་མ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། 23 །

23 Comprends qu'un bon maître spirituel
 Est habile en la cérémonie des vœux,
 Il vit par les vœux et possède
 La confiance et la compassion de les octroyer.

ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་ཏེ
 མེད་པའང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན།
 ཉེས་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་འགྱུར་སྤྱིར།
 གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བ་མིན། 24 །

48 Quelque chose d'existant ne peut être produit,
 Ni quelque chose de non-existant, semblable à une fleur
 dans le ciel.
 Ces erreurs sont toutes deux absurdes et donc
 Aucune de ces deux ne peut se présenter.

དངོས་པོ་རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་།
 གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མིན།
 རྒྱ་མེད་ལས་མིན་དེ་ཡི་སྤྱིར།
 ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད། 25 །

49 Une chose n'est pas produite à partir d'elle-même,
 Ni à partir d'autres, ni des deux,
 Pas non plus sans cause, ainsi
 Elle n'existe pas intrinsèquement de par sa propre entité.

ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་གྱིས།
གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྣམ་བསྐྱོམ་པ།
དེས་ནི་བྱང་ཚུབ་སྐྱུར་དུ་ཐོབ།
བདག་མེད་གཅིག་ལུ་བསྐྱོམས་པས་མིན། ༤༦ །

46 Quiconque, cultive la sagesse
Sous l’influence de la familiarité avec la méthode,
Atteindra l’Eveil rapidement –
Non pas en méditant uniquement sur le non-soi.

ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས།
སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཉོགས་གྱུར་པའི།
རང་བཞིན་སྣོད་ཉིད་ཤེས་པ་ནི།
ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། ༤༧ །

47 La compréhension de la vacuité d’existence inhérente
Par la réalisation que les agrégats, les constituants
Et les sources ne sont pas produits
Est décrite comme sagesse.

དེ་ལ་འབད་པས་འདི་འདྲ་བའི།
གལ་ཏེ་སྐྱེ་མ་མ་ཉིད་ན།
དེ་ལས་གཞན་སྐྱོམ་ཚོད་པ་ཡི།
ཚོ་ག་ཡང་དག་བཤད་པར་བྱ། ༢༤ །

24 Toutefois, dans le cas où tu essayerais mais ne pourrais
Trouver un tel maître spirituel,
Je vais expliquer une autre
Procédure correcte pour prendre les vœux.

དེ་ལ་སྐྱོན་ཚོ་འཇམ་པའི་དཔལ།
ཨ་སྐར་རྒྱ་ཐོར་གྱུར་པ་ཡིས།
ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ།
འཇམ་དཔལ་གྱི་ནི་སངས་རྒྱས་ཞིང་།
རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར།
དེ་བཞིན་འདིར་ནི་རབ་གསལ་གྱི། ༢༥ །

25 Je vais écrire très clairement, comme cela est expliqué
Dans le Soutra de l’Ornement du Champ d’Eveillé de Man-
jushri (Manjushribuddhakshetravavyuha),
Comment, autrefois, alors qu’il était Ambaraja,
Manjushri généra l’intention d’atteindre l’Eveil.

མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་སྲུང་།
 ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་།
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་གཉེས།
 དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་ལོ། ༢༦ །

26 « En la présence des protecteurs,
 Je produis l'intention d'atteindre le complet Eveil.
 Je convie tous les êtres en tant que mes hôtes
 Je les libèrerai de l'existence cyclique.

གཞོན་སེམས་ཁྲོ་བའི་སེམས་ཉིད་དང་།
 སེར་སྣང་དང་ནི་སྤྲུལ་དོག་ཉིད།
 དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་མཚོགས་
 ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་བྱའོ། ༢༧ །

27 « A partir de ce moment
 Jusqu'à ce que j'atteigne l'Eveil
 Je ne nourrirai pas de pensées nuisibles,
 La colère, l'avarice ou l'envie.

ཤེས་རབ་གང་དང་ཐབས་གང་ཞེས།
 ཐེ་ཚོམ་དག་ནི་སྤང་བུའི་ཕྱིར།
 ཐབས་རྣམས་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི།
 ཡང་དག་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བྱ། ༢༨ །

44 Afin d'éliminer les doutes concernant
 Ce qui est appelé sagesse et ce qu'est la méthode,
 Je vais clarifier la différence
 Entre méthode et sagesse.

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྤངས་པའི།
 སྐྱེན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས།
 དགོ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག་
 རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཤད། ༢༩ །

45 A l'exception de la perfection de la sagesse,
 Toutes les pratiques vertueuses telle que
 La perfection de la générosité sont décrites
 Comme méthode par les Vainqueurs.

དེ་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི།
 སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་སྤང་བའི་སྒྲིབ།
 ཤེས་རབ་པ་ལོ་སྒྲིབ་ལྡན་ལ་འབྱོར།
 ཉུག་ཏུ་ཐབས་བཅས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ། ༤༢ །

42 Ainsi, afin d'éliminer toutes les obstructions
 A la libération et à l'omniscience,
 Le pratiquant devra continuellement cultiver
 La perfection de la sagesse associée à la méthode.

ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་།
 ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་དག་ཀྱང་།
 གང་སྒྲིབ་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པ།
 དེ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། ། ༤༣ །

43 La sagesse sans la méthode,
 Ainsi que la méthode sans la sagesse,
 Ne sont que servage.
 Par conséquent, n'abandonne aucun des deux.

ཚངས་པར་སྦྱོང་པ་སྤྱད་བྱ་ཞིང་།
 སྒྲིག་དང་འདོད་པ་སྤང་བར་བྱ།
 རྩལ་ཁྲིམས་སྦྱོམ་པ་ལ་དགའ་བས།
 སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། ། ༢༨ །

28 « Je cultiverai la conduite pure,
 Abandonnerai le mauvais-acte et le désir
 Et avec joie dans les vœux de discipline
 Je m'entraînerai à suivre les Bouddhas.

བདག་ཉིད་སྦྱུར་བའི་རྩལ་གྲིས་ནི།
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་སྦྱོ་ཞིང་།
 སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིས་ནི།
 སྒྲི་མའི་སྤྱ་མཐར་གནས་པར་བགྱི། ། ༢༩ །

29 « Je ne serai pas désireux d'atteindre
 L'Eveil de la manière la plus rapide,
 Mais resterai derrière jusqu'à la fin,
 Pour le bien d'un seul être.

ཚད་མེད་བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་པའི།
 ཞིང་དག་རྣམ་པར་སྤྱང་བར་བྱ།
 མིང་ནས་བཟུང་བ་བྱས་པ་དང་།
 ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་ཐོས། ༣༠ །

30 « Je purifierai des terres
 Inconcevables et sans nombre
 Et demeurerai dans les dix directions
 Pour tous ceux appelant mon nom.

བདག་གིས་ལུས་དང་ངག་གི་ལས།
 ཐམས་ཅད་དུ་ནི་དག་པར་བྱས།
 ཡིད་གྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་སྟེ།
 མི་དགའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། ༣༡ །

31 « Je purifierai toutes mes formes
 D'activités corporelles et verbales.
 Je purifierai aussi mes activités mentales
 Et n'accomplirai rien qui soit non-vertueux. »

དེ་ཕྱིར་ཉིང་འཛིན་ཚོགས་ལུ་ལས།
 གསུངས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལེགས་གནས།
 དམུགས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཡང་།
 ཡིད་ནི་དགོ་ལ་གཞག་པར་བྱ། ༣༠ །

40 Ainsi, tout en maintenant bien les conditions mentionnées
 Dans le Chapitre sur les *Collections pour la Stabilisation
 Méditative (Samadhisambharaparivarta)*,
 Place l'esprit sur n'importe quel
 Objet central vertueux.

རྣལ་འབྱོར་ཞི་གནས་གྲུབ་གྱུར་ན།
 མངོན་ཤེས་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར།
 ཤེས་རབ་མ་རོལ་སྤྱིན་སྦྱོར་དང་།
 བྲལ་བས་སྦྱིབ་པ་ཟད་མི་འགྱུར། ༣༡ །

41 Lorsque le pratiquant a actualisé la quiétude mentale
 Les connaissances supérieures seront aussi réalisées,
 Mais sans la pratique de la perfection de la sagesse,
 Les obstructions ne seront pas éliminées.

ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས།
 མངོན་ཤེས་འགྲུང་བར་མི་འགྱུར་བས།
 དེ་ཕྱིར་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབད་པར་བྱ། ༣༤ །

38 Sans la réalisation de la quiétude mentale
 Les connaissances supérieures ne seront pas produites.
 Par conséquent produis un effort répété
 Afin d’accomplir la quiétude mentale.

ཞི་གནས་ཡན་ལག་རྣམས་ཉམས་པས།
 རབ་དུ་འབད་དེ་བསྐྱོམས་བྱས་གྲང་།
 ལོ་ནི་སྟོང་ཤྲག་དག་གིས་གྲང་།
 ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ༣༥ །

39 Tant que les conditions pour la quiétude mentale
 Sont incomplètes, la stabilisation méditative
 Ne sera pas accomplie, même si l’on médite
 Avec acharnement pendant mille ans.

རང་གི་ལུས་ངག་སེམས་ནི་རྣམ་དག་རྒྱ།
 འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟོམ་གནས་པ།
 རྩལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསྐྱབས་པས།
 རྩལ་ཁྲིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གུས་ཆེར་འགྱུར། ༣༢ །

32 Lorsque ceux observant les vœux
 De l’intention altruiste active se sont bien entraînés
 Dans les trois formes de discipline,
 Leur respect pour ces trois formes de disciplines grandit,
 Ce qui engendre pureté du corps, de la parole et
 de l’esprit.

དེ་བས་རྣམ་དག་རྫོགས་བྱང་རྒྱབ།
 སེམས་དཔའི་སྟོམ་པའི་སྟོམ་དག་ནི།
 འབད་པར་བྱས་པས་རྫོགས་བྱང་རྒྱབ།
 རྫོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ༣༣ །

33 Par conséquent, à travers l’effort dans les vœux pris par
 Le bodhisattva pour l’Eveil pur et total,
 Les collections pour l’Eveil complet
 Seront parfaitement accomplies.

བསོད་ནམས་ཡི་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི།
ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི།
རྒྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དག།
མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞིན། ༣༥ །

34 Tous les Bouddhas disent que la cause pour
l'accomplissement
Des collections, dont la nature est
Mérite et sagesse exaltée,
Est le développement des connaissances supérieures.

ཇི་ལྟར་འདབ་གཤོག་མ་རྒྱས་པའི།
བྱ་ནི་མཁའ་ལ་འཕུར་མི་རྣམས།
དེ་བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་བས།
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མིན། ༣༥ །

35 Tout comme un oiseau dont les ailes ne sont pas développées
Ne peut voler dans le ciel,
Ceux qui sont dépourvus du pouvoir des connaissances
supérieures
Ne peuvent œuvrer pour le bien des êtres vivants.

མངོན་ཤེས་ལྡན་པས་ཉིན་མཚན་གྱི།
བསོད་ནམས་དག་ནི་གང་ཡིན་ཏེ།
མངོན་ཤེས་དག་དང་བྲལ་གྱུར་ལ།
སྐྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ༣༦ །

36 Le mérite gagné en un seul jour
Par celui qui possède les connaissances supérieures
Ne peut être gagné même une centaine de vies
Par celui qui en est dépourvu.

སྐྱུར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཚོགས།
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ།
དེས་ནི་འབད་བྱས་མངོན་ཤེས་དག།
འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ལེ་ལོས་མིན། ༣༦ །

37 Ceux qui veulent rapidement compléter
Les collections pour l'Eveil complet
Réaliseront les connaissances supérieures
Grâce à l'effort, non la paresse.